

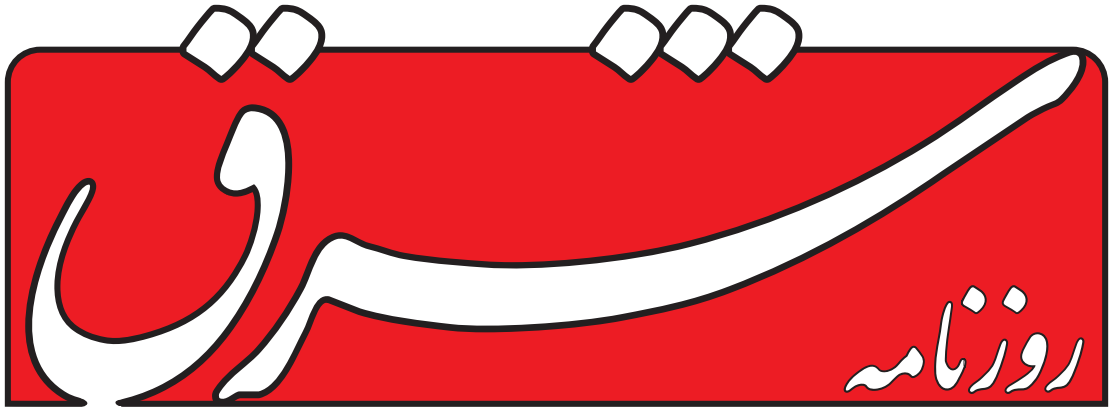
دبیرکل اتحادیه جامعه اسلامی دانشجویان اعلام کرد

برگزاری جلسه تصویری دانشجویان با رهبر انقلاب

گروه سیاست: سه‌شنبه ۲۱ اردیبهشت، دانشجویان با رهبر انقلاب دیدار می‌کنند. توحید تقی‌زاده، دبیر کل اتحادیه جامعه اسلامی دانشجویان، با اعلام خبر برگزاری نشست تصویری دانشجویان با رهبر معظم انقلاب اظهار کرد...

صفحه ۳

دوشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۰ • ۲۷ رمضان ۱۴۴۲ • ۱۰ می ۲۰۲۱

رئیس‌جمهور:

تا پایان تیر ۱۳ میلیون نفر گروه پرخطر واکسینه می‌شوند

گروه سیاست: در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت که روز گذشته به ریاست رئیس‌جمهور برگزار شد، تهیه و تامین واکسن از صندوق کووآکس و خرید واردات واکسن مطابق توافقات انجام‌شده با برخی از کشورها، تسریع در پرداخت...

صفحه ۳

سال هجدهم • شماره ۳۹۹۸ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

سرخوردگی یا مشارکت

عیسی منصوری

این روزها یکی از موضوعات مورد بحث در جامعه، حتی بین نقش‌آفرینان اثرگذار در جریان‌های مهم ملی، آن است که با توجه به تجربیات و نقدهای موجود بر ساختار و کارکردهای حاکم، نوع مواجهه با امر انتخابات چگونه باید باشد. مشارکت یا عدم مشارکت؟ و اینکه گاهی عدم مشارکت، خود نوعی کنش و بنابراین مشارکت است. در نگاه اقتصادی، فردی که مشتری کالایی از یک برند خاص است، در صورت افت کیفیت و به نتیجه نرسیدن اعتراض، خرید کالا را متوقف می‌کند. فردی که اهل اقدام جمعی و مشارکت در فرایندهای ملی بوده است، در صورت ایجاد محدودیت برای یک نقش ملی، می‌تواند از مشارکت در برنامه‌های جمعی خودداری کند و به زندگی شخصی‌اش بپردازد. بسیاری از جنبش‌ها، انقلاب‌ها و جریان‌های مردمی به مسیری رفته‌اند که برای بنیان‌گذاران آنها قابل پیش‌بینی نبود. بدین‌ترتیب آیا باید از کنش جمعی خودداری کرد؟ در حالی که می‌دانیم حضور در کنش جمعی، اساساً به دلیل فایده‌اندازی نیست، بلکه صرفاً منافع شخصی و ضرورت حل بسیاری از مسائل به‌صورت جمعی است؛ بنابراین پس از مدتی ناچار از بازگشت به کنش جمعی هستیم. واقعیت آن است که انتزاعات اجتماعی مانند کالا نیستند و قواعد مکانیکی بر آنها حاکم نیست بلکه سیستم‌های پیچیده انطباق‌پذیری هستند که به‌طور پیش‌بینی‌ناپذیری دانا در حال تغییر و تحول هستند. هر کنش حتی کوچک توسط فعالان اجتماعی یا سیاسی، می‌تواند منجر به تغییرات کنترل‌ناپذیر و پیش‌بینی‌نشده، بشود. بنابراین، سرخوردگی از مشارکت سیاسی می‌تواند در واکنش به پیش‌بینی‌ناپذیری و مکانیکی نبودن رفتار کلیت جامعه به‌عنوان یک سیستم پیچیده باشد که در نتیجه آن خواسته‌های اولیه فعالان عملی نشده‌اند. برای تقریب به ذهن، می‌توان رفتار سیاسی را به بازی فوتبال شبیه دانست. بازیکن فوتبال علاوه بر تکنیک، دارای سه مشخصه است. انگیزه، احساس مسئولیت تیمی و توان عبور از جاماندگی فردی (دریل خوردن) و عقب‌ماندگی جمعی (گل خوردن) که به معنی متوقف‌نماندن ذهنی و عملی در آنچه اتفاق افتاده است (با تاوولی از ویر). بازیکن فوتبال به دلیل سرعت تحولات از صحنه‌های به صحنه دیگر وارد می‌شود و از توقف در یک صحنه مشخص خودداری می‌کند. به نظر می‌رسد بخش قابل‌توجهی از مسئله «مشارکت یا عدم مشارکت» به مشخصه سوم بازمی‌گردد؛ سهم قابل‌توجهی از مردم و سیاست‌ورزان به دلیل تجارب و شواهد گذشته و اخیر، اثربخشی مشارکت و در مسیر صحیح بودن روند موجود در کشور را مورد سؤال قرار می‌دهند. این در حالی است که بازی اجتماع و سیاست ادامه دارد و مانند فوتبال، توقف ذهنی در یک صحنه، انگیزه ادامه بازی را می‌ستاند. اما اگر در یک تصویر بزرگ‌تر، «خروج» از بازی در میدان سیاست را هم نوعی مشارکت در فرایند اصلاح بدانیم چه؟ در عمل، چه در سطح جهانی و چه در سطح ملی، در بسیاری از حوزه‌ها همچنان مصادیق آرمان‌ها و خواسته‌ها را به‌صورت عملی روی میز دنیا و کشور گذاشته و نشان نداده‌ایم و در مقابل در بسیاری از حوزه‌ها فقط به نفی آنچه موجود است پرداخته‌ایم. فرایند نفی بازیگران صحنه فوتبال کلیت بازی را نامتقارن می‌کند و بازیگران را در مسیر انتخاب بازی‌نکردن قرار می‌دهد. قواعد فوتبال طی دهه‌ها سال به‌تدریج و فارغ از اینکه یک داور در یک بازی مشخص قضاوت درستی داشته است یا نه، اصلاح و تکمیل شده و به شکل امروزین درآمده است. در این راه نظر همه نقش‌آفرینان سنجیده شده و سپس قواعد جدیدتر تعریف می‌شوند.

ادامه در صفحه ۲

بهارستانی‌ها تحقیق و تفحص از ظریف را کلید زدند

جلسه علنی برای حمله به ظریف

صفحه ۲

عکس: مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

گفت‌وگو با مهدی فتاپور، یکی از شرکت‌کنندگان مناظرات بهار ۱۳۶۰

پشت پرده مناظرات دهه ۶۰

صفحه ۲

یادداشت

یک سال بعد از زلزله تهران

مهدی زارع

یک سال از زمین‌لرزه ۱۹ اردیبهشت ۱۳۹۹ در مشای دماوند در شرق تهران گذشت. در یک سال گذشته در پیرامون تهران ۹۲ زلزله با بزرگای بیش از ۲.۵ رخ داده است که بزرگ‌ترینش همان زلزله ۱۹ اردیبهشت ۹۹ و پس‌لرزه با بزرگای ۴.۱ در مشای بود. زلزله با بزرگای پنج در ۴۸ دقیقه بامداد بعد از حوادثی مانند زلزله و آتش‌سوزی و همچنین در گرفتن مجرمان حرفه‌ای تربیت می‌شوند. سگ زندگی امروزی انسان و کاهش روابط اجتماعی و گرایش به فرد زیستی، کارکرد جدیدی برای سگ و گربه ایجاد کرده است. این دو حیوان برای تامین نیاز غذایی خود، قادر به ایجاد رابطه عاطفی با انسان‌ها هستند و در دنیایی که جوامع انسانی به‌شدت ازهم‌گسیخته و تنها شده‌اند، همدم خوبی برای بسیاری از افراد به‌خصوص سالخوردگان، نابینایان، معلولان و همچنین وسیله‌ای برای تفریح کودکان تک‌فرزند و حتی درمان بیماران روانی شده‌اند. بسیاری از انسان‌ها حضور گربه یا سگ یا حتی هر دو را به‌عنوان عضوی از خانواده پذیرفته و با آنها زندگی می‌کنند. در تمامی کشورهای پیشرفته، با پذیرش نقش جدید سگ و گربه (پت)، به‌شدت با رهاپودن این حیوانات و تکثیر بی‌رویه آنها در محیط‌های شهری و اطراف شهری برخورد می‌شود. متخصصان محیط زیست این حیوانات را فرصت‌طلب می‌دانند. همچنان می‌دانند که وقتی با حمایت ما مواجه می‌شوند...

ادامه در صفحه ۵

یادداشت

تهاجم سگ‌ها و گربه‌های رها به محیط زیست

حسین آخانی
استاد دانشگاه تهران

مدت‌هاست که بین دو گروه دوستاران افراطی سگ و گربه و متخصصان محیط زیست درگیری است. گروه اول با دادن غذا و سازماندهی گسترده، تلاش می‌کند شمار این حیوانات را هر روز بیشتر و بیشتر کند و گروه دوم بر اساس یافته‌های علمی در سراسر جهان به مهاجم بودن سگ‌ها و گربه‌ها و خطراتی تأکید می‌کند که برای زیست‌بوم دارند. متخصصان بهداشت و سلامت نیز نگران آلودگی محیط‌های زندگی انسان مانند پارک‌ها و محیط‌های طبیعی هستند که از مدفوع سگ و گربه پر شده‌اند. از طرفی حملات سگ‌ها در این سال‌ها به مردم و به‌خصوص کودکان افزایش چشمگیری داشته است که آخرین آن کشته‌شدن دخترانش یک نوزاد ۳۹ ساله و زخمی شدن مردی ۴۳ ساله در شاهین شهر است. بر اساس شواهد علمی که به‌تازگی منتشر شده است، گویا سگ در ۲۳ هزار سال پیش در سیبری از جد گرگ اهلی شده باشد. انسان سگ را اهلی کرد تا از آن برای حفاظت در مقابل سایر حیوانات و کمک در شکار استفاده کند. گربه خانگی نیز حدود ۹ هزار سال پیش در محدوده خاورمیانه اهلی شده است. متخصصان رفتارشناسی و تکامل معتقدند اهلی‌شدن گربه انتخاب خود گربه‌ها برای نزدیکی به انسان و بهره‌مندی از فرصت‌های بیشتر غذایی بوده است. انسان گذشته حضور گربه‌ها را در کنار خود

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

دیپلماسی و «کف خیابان»

کورش احمدی
دیپلمات بازنشسته

سیاست خارجی شامل آن دسته از اهداف ملی است که در رابطه با دنیای خارج دنبال می‌شود. از آنجا که ژئوپلیتیک کشورها عمدتاً ثابت است، متناسب با آن بخشی از اهداف سیاست خارجی یک کشور نیز می‌تواند ثابت باشد و تحت تأثیر تغییر دولت‌ها قرار نگیرد. اما در عمل همیشه شاهد تغییرات بنیادی در سیاست خارجی کشورها هستیم. سیاست خارجی بوش پسر، اوباما، ترامپ و بایدن تفاوت‌های بارزی با هم داشته‌اند. در بسیاری موارد، سیاست خارجی قدرت‌های متوسط نیز طی چند دهه اخیر دستخوش دگرگونی‌های عمده شده‌اند. سیاست خارجی هند با شروع شکست‌های حزب چپ‌گرای میانه‌کنگره از اواسط دهه ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۰ تمایل به شرق سوسیالیستی و همسویی با جهان در حال توسعه به جانب غرب متمایل شد. سیر سیاست خارجی ترکیه از تمرکز بر عضویت در اتحادیه اروپا تا تمرکز بر سیاست‌های نوغمانی‌گری را نیز شاهدیم. انتخابات همیشه لاجرم عامل تعیین‌کننده در چنین چرخش‌هایی در سیاست خارجی بوده است و مردم، یعنی «کف خیابان»، کنشگران اصلی در هر انتخاباتی هستند. اگرچه به‌طور معمول و در شرایط عادی در همه کشورهای مردم‌توجه و تمرکز کمتری بر سیاست خارجی دارند و...

ادامه در صفحه ۲

حرف اول

زنده‌ماندن یا زندگی کردن

محمدجواد آذری جهرمی

برنامه کاندیدای ریاست جمهوری، برنامه‌های چهار تا هشت‌ساله است که تیمی برای آینده یک کشور ارائه می‌دهد؛ برنامه‌ای که تیم مجری‌اش مهم‌تر از خود برنامه است، برنامه‌ای که صرفاً شعارهای کادوپیچ شده در کشکول آرزوها نباشد و برنامه‌ای که متکی بر تجربیات جهانی باشد، نه یادگیری آرایشیگری بر سر مردم (که در چهار یادداشت پیشین هرکدام مرور شد). اما صرف‌نظر از ساختار و قالب برنامه، حالا نوبت آن است که به محتوای برنامه و اینکه به چه موضوعاتی باید بپردازد، نگاه کنیم. برنامه‌ها برآمده از انگاره‌ها و پیش‌فرض‌هایی بسیار بزرگ‌تر است. انگاره‌هایی که می‌تواند دوتانه رویکرد «زنده‌ماندن» یا «زندگی کردن» را بسازد و این انتخاب رویکردهاست که خمیرمایه برنامه‌ها را شکل می‌دهد. **رویکرد «زنده‌ماندن»:** آنان که بر «زنده‌ماندن» تأکید دارند، «معیشت» نقطه اصلی اتکایشان است. معیشت اصل اول این رویکرد است. همین که واژه معیشت جایگزین رونق اقتصادی یا توسعه اقتصادی می‌شود، به‌خودی خود نشان می‌دهد که منظور رفح حداقل نیازمندی‌ها است و نه نگاه به توانمندی‌های مالی و اقتصادی. در پس انگاره «زنده‌ماندن» است که دولت حق دارد در بازار و در هر امری مداخله کند به نفع معیشت! (معیشتی که دست‌آخر هر رخ نمی‌دهد). در این رویکرد، نگاه سیاسی را پشت واژه امنیت پنهان می‌کنند و می‌توان مشارکت اجتماعی، آزادی، یونانی اندیشه را قربانی کرد، همان‌هایی که از پیش‌زمینه‌های امنیت هستند!

رویکرد «زندگی کردن»: گروه دیگر به «زندگی کردن» تأکید دارند؛ زندگی که در آن توسعه سیاسی و اجتماعی شرط اصلی است. «زندگی کردن» یعنی برخورداری جامعه از آزادی حق انتخاب و پذیرش تنوع و فراگیری. این رویکرد بر پایه اصل «توسعه سیاسی و آزادی اجتماعی» استوار است. بدیهی است که این رویکرد نیز توسعه اقتصادی را در گرو محقق شدن این اصل، در کنار تعامل‌پذیری سیاسی با حفظ امنیت می‌بیند. در حقیقت از دید آنان توسعه اقتصادی نتیجه و برآمده از مؤلفه‌های زیر است:
- کاهش مداخلات دولت (احترام به سازوکار بازار)
- تعامل جهانی (فروش نفت، سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و صادرات و ساخت سهم جهانی در حوزه‌های دارای مزیت رقابتی جهانی)
- سازوکارهای دموکراتیک (شفافیت، مطالبه‌گری، نقش‌آفرینی سازمان‌های مردم‌نهاد و آزادی رسانه‌ها)

ادامه در صفحه ۴

انا لله و انا الیه راجعون

خانواده محترم روحی

درگذشت نابهنگام مرحوم حاج الیاس روحی را صمیمانه تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو نمودیم. و پور خدایی و امیر مظاهری

بازگشت همه به سوی اوست

جناب آقای دکتر حجت‌الله میرزایی

درگذشت پدر همسر گرامی‌تان را تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند منان برای آن مرحوم غفران و برای شما و سایر بازماندگان صبر آرزو نمودیم. سید محمود حسینی، محمد هاشم مهمینی، قدرت‌الله نوروزی مرتضی تهرانی، رضا نیک‌نذا، محمد حسین اژدری سید رسول حسینیان، ایوب درویشی، سیاوش ذوالنورین سید محمد خسروی، حسین اصغرزاده حسین قدیرزاده، محمدرضا کیانی، علیرضا رحمانیان

جناب آقای دکتر حجت‌الله میرزایی

مصیبت درگذشت پدر همسر محترم‌تان را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم طلب غفران و برای بازماندگان صبر آرزو نمودیم. احمد غلامی، ابوالفضل سلطانی، حامد طیبی، آرش لاجورد علی شهری، احسان قلمچی و فاطمه کشمیری

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق ۸۶۰۳۶۱۱۹